

Ad

NVMMVM AVREVM LVBECENSEM,
IV Magnif. et Illustr. COSS. Lubec.

Dominorum

WESTCKEN, GERCKEN,
WICKEDE, RODDE,

venerandis faciebus insignem,
commentatur

et

SOTERIA MVSARVM LVBECENSIVM,
quae ex eodem nummo

PACEM AC FORTVNAM
toti Reipublicae
solemni ritu vouebunt,

ad d. IV Ian. A. MDCCXXIV indicit
IOANNES HENRICVS a SEELEN
Gymn. Lubec. Rect.

LVBECAE. OPERIS GREENIANIS.

LA MAGIA DELLA LIBERTÀ

IL LIBRO DELLA LIBERTÀ

LA MAGIA DELLA LIBERTÀ

IL LIBRO DELLA LIBERTÀ

Pol. 8. II. 1475 / up.

S. I.

Elebrata antiquis monumentis est ANTONIORVM, METELLORVM, ac aliorum Consulum Romanorum pietas. Patet hoc, vt reliqua documenta praeterem, ex nummis, quibus piorum Consulum memoria ad feram vsque posteritatem propagata.

Inter nummos Antonianos, a Car. Patino, magno elegantissimae disciplinae nummariae statore, docto commentario illustratos, duo sunt, in quibus legitur: PIETAS COS (1). In Metellianis (2) duo itidem reperiuntur, his insigniti verbis: Q. METEL. PIVS. Quibus & aliis Consulibus piis Roma superbiat. Nos Lubecae Consules multo maiori pietate conspicuos possumus gratulari. Gauisa enim ea est, et hodie gaudet, Consulibus pietate nulli Romanorum secundis: pietate, inquam, & vera illa quidem, ac non infucata, &, vt vno verbo exprimam, Christiana, illustribus. Hos omnes recensere, instituti ratio non permittit. Quatuor tamen vt non tam ea, qua par est, ratione laudem (meam enim laudem superare, qui ne a disertissimo quidem oratore satis possunt praedicari, lubens profiteor), quam honoris potius causa nominem, facit Nummus, ex quo Musae nostrae hoc solemni tempore Soteria ritu solemni exhibebunt. Aureus ille est, & aureae simul pietatis, quae in magnificis Consulibus, quorum venerabiles representant facies, demiranda, index valde luculentus. Declarata autem est pietas voto maxime pio; & more quidem magis Christiano, quam ritu a priscis, quorum nummi v otium non sunt ignoti (3), accepto. Vnde hunc nummum rectius dico *salutarem*, quam illum, qui olim splendido hoc encomio a gente Carisia (4) fuit insignitus.

S. II.

Consulum, quorum venerandae facies ornant nummum nostrum, primus est Vir magnificus, illustris ac consultissi-

(1) Famil. Roman. ex antiq. Numismat. pag. 20. (2) L. c. pag. 50. (3) Vid. Lobertus in Notit. Rei Nummar. Praecept. VI. p. m. 126 sq. (4) Patin. l. c. pag. 61.

mus DN. IOANNES WESTCKEN, Consul de nostra Republica longe meritissimus, cuius memoria non fuit cum morte simul extincta. Suscepit eum alma Ciuitas nostra, patre *Henrico Westcken*, Ciue primario & negotiatore spectatissimo, matre *Catharina Schilders*, Matrona ornatisima, an. 1639. d. 22 Sept. prognatum. In Schola deinceps ac Gymnasio patrio, Academiis Rostochiensi, Helmestadiensi, Lipsiensi ac Ienensi, nec non itineribus per Belgium, Angliam & Galliam factis, ad res magni momenti agendas rite praeparatum, patria sibi asseruit, atque an. 1680. d. 12 Iun. honoribus Senatoriis; an. autem 1703. m. Febr. Consularibus auxit. Et auspicato quidem. Optime enim prospexit Reipublicae, quae eum Consulem primum ac dirigentem an. 1714. d. 31 Jul. non sine dolore amisit (5). Sequitur Vir magnificus, illustris ac consultissimus DN. SEBASTIANVS GERCKEN, Consul, quem ob immortalia in Rempublicam nostram merita Themis, ob maximam facundiam, litterarumque peritiam, Musa vetat mori. Debet tantum Virum Lubeca nostra inclytæ ciuitati Magdeburgensi, quae eum, patre viro nobiliss. & ampliss. Dn. *Sebastian Gercken*, Causarum Patrono celeberrimo, Ciuiumque selectorum Oratore grauisimo, ac matre *Maria Holdefreundes*, Matrona sexus sequioris ornamentis annumeranda, an. 1656. d. 16 Iun. in lucem editum, filiis, quos sibi dicit honori, accenset. Iuuenis condecorauit Athenaeum patrium, & deinceps Quedlinburgense, in vtroque artibus humanioribus probe perpolitus. Pari felicitate legum studium in Academia Ienensi tractauit. Neque exiguum fuit commodum, quod ex peregrinationibus, quibus lustrauit Belgium, Angliam, Galliamque, percepit. Gryphisvaldia deinceps, Dissertatione Inaugurali de Quota Detractionis, Alexandro Carocio praeside, magno cum applausu defensa, summos in vtroque iure honores ipsi an. 1687 concesfit. Hinc venit Lubecam, cuius Conscripti Patres an. 1695. d. 20 Febr. in ordinem Senatorium eum cooptarunt; an. autem 1706. d. 20 Febr. Consulem elegerunt,
 Vtrum-

(5) Conf. B. Suantenii Progr. Eunebr. Adde, si placet, quae scripsi Athen. Lube-
cens. P. I. p. 216 fqq.

Vtrumque munus , & splendore & grauitate conspicuum , immortali cum laude administravit , & tum in aliis rebus , tum in obeundis legationibus , salutis nostrae Reipublicae fuit studiosissimus. Vnde mors , quae Eum , splendidissimam pariter ac grauisimam Consulis dirigenis spartam ornantem , an. 1710. d. 8 Febr. abstulit , merito pro vulnere Reipublicae habebatur (6). Tertium in nummo nostro locum occupat Vir magnificus , generosus atque illustris DN. THOMAS a WICKEDE , Consul ea laude eminens , vt rectissime *de omnibus bene , de nullo male , de Republ. optime meritus* (7) praedicetur. Ornamentum fuit generosae , quae hodieque floret , familiae Wickediana , quae per aliquot saecula Lubecensibus dedit patriae Patres , magna meritorum gloria illustres. Luce enim an. 1646. d. 22 Ang. in hac Vrbe donatus , patrem agnouit Virum generos. Dn. Thoman a Wickede , ac matrem *Elisabetham Plonnię* , Matronam & generosa stirpe & optimis virtutibus nobilissimam. Ad magna vero natus , viam , qua itur ad sapientiam . (fine qua res arduae minus prospere peraguntur) , Mercuriali statua in nostra bonarum mentium officina publica fideliter ipsi ostensa , Rostochii , Heidelbergae & Bafileae fausto pede non ingressus solum est , sed ex voto etiam absoluit. Eadem utilitate per aliquod tempus , quae Vindobonae in aula augustissimi Caesaris gesta , obseruauit. Rerum itaque administrandarum prudentia abunde instructus , an. 1692 duodecimus e gente sua Senator , & an. 1708 quintus ex eadem Consul fuit creatus , perque 24 annos , ad mortem usque , qua an. 1716. d. 18 Decembr. pie est defunctus , commodis Reipublicae intuigilauit ita , vt pietate , iustitia , candore nulli cesserit. Sicuti vero laudatis tribus Consulibus Respublica nostra dudum est orbata , ita quartum , hodieque (faxit Numen , diutissime !) superstitem , ei vehementer gratulor , Virum scilicet magnificum , illustrem ac consultissimum DN. ADOLPHVM MATTHAEVM RODDE , Consulem primarium , diri-

(6) Leg. laudati antecessoris mei , Suantenii , quem , praeter alios , praeconem post fata nactus est , Progr. Funebr.

(7) Ita in Epitaphio Wickediano , quod exhibui l. c. p. 221.

gentem , maximis meritis , quae nulla vñquam delebit obli-
vio , exsplendescem , Patrem patriae longe exoptatisimum ,
virtutumque paternarum (patrem enim veneratus est Virum ma-
gnificum & illustrem Dn. Matthaeum Rodde , primarium itidem
Reipublicae nostrae Consulem , excellentissimis meritis incly-
tissimum , ac matrem Catharivam Schumacheriam , Matronam no-
bilissimam laudatissimamque) exemplar consummatisimum .
Quantum summus hic Vir olim fuerit Musarum nostrarum Ca-
tharinianarum decus : quantum Academiarum Lipsiensis , Lug-
duno-Batavae ac Kiloniensis (in qua inaugurem de Repressa-
liis Disputationem , applaudente auditorum corona , habuit)
ornamentum : quanta prudentia Belgium , Angliam , Galliam ,
Italiam , Germaniam lustrarit , summa Eius modestia prolix
edifferere non permittit . Eadem vetat (imo vetat etiam ipsa rei
magnitudo) debito modo enarrare , quanta cum laude ab an.
1682 Secretarii , ab an. 1695 Protonotarii , ab an. 1701 Sena-
toris , & ab an. 1708 Consulis munia administraverit , inde que
administret ita , vt praestantissimorum meritorum Roddianorum ,
per solemnes legationes , per alias labores pro salute patriae indefes-
so studio exantlatos , acquisitorum , memoria nunquam penitus
extinguatur .

§. III.

Hi laudatissimi Consules , pietatem erga Lubecam ostend-
suri , inscribendum curarunt nummo , ciuitatem nostram elegan-
ter repraesentanti , praeter nomen יהוה , a quo uno , cœu sole ,
radii pacis ac fortunae emituntur , inque vrbes sparguntur , per-
eximum votum : ES MVSSE FRIEDE SEYN INWENDIG IN
DEINEN MAVREN VND GLVCKIN DEINEN PALLÄSTEN .
Fudit illud ante eos pietate maxima illustrissimus DAVID (8) , lae-
titia ob Hierosolymam , sedem arcae foederis factam , & ad summum
felicitatis fastigium perductam , exultans , qui lingua sanctissima
exprescit : וְהִוְשָׁלוּם בְּחַולֵךְ שָׁלוֹם בְּאֶרְמֹנוֹתֵךְ LXX In-
terpretes reddiderunt : Τενέθω εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου , καὶ εὐ-
θυνία ἐν ταῖς πυργοβάσεσι σου ; Sebastianus Schmidius : Sit
pax

(8) Psalm. CXXII. 7.

pax in antemurali tuo; quies in palatiis tuis; Tremellius & Iunius: Sit pax in praemunitione tua, tranquillitas in palatiis tuis; Vulgatus: Fiat pax in virtute tua, & abundantia in turribus tuis; Caspar Amman in rarissima Psalterii versione: Der fridsey in deinem Zwinger, glükſaligkeit in deiyen palästen; Io. Piscator: Es müſe fride seyn in deinem Zwinger, und wolfahrt in deinen pallästen; Belgae: Vredez y in uwe vestinge, welvaren in uwe paleyſen. Quorum, & plurium, interpretationes licet vna alterave voce differant, in eo tamen, quod caput rei est, conueniunt, omnesque docent, voto Daudico summam comprehendi prosperitatem. Quæritur autem, vtrum temporalis, an vero spiritualis felicitas hic optetur? De hac exponunt Io. Bugenhagius, Reiner Snoyus⁽⁹⁾, & alii. De illa, praeter ceteros, Io. Cocceius, sic παραφράζω: Cesset foris bellum, intus miseria, ruptura, calamitus, fames, mortalitas, dissidium. Si quid mihi cernere datum, de vtraque commode explicari posse arbitror. In iis enim, quae votum hoc antecedunt, gaudet regius yates tam de cultu sacro publico, quam de regimine politico, Hierosolymae felicissime instaurato. Quare haud dubie et illum, & hoc, & quae cum vtroque, rite sese habente, non possunt non esse coniuncta bona, vobis respexit.

S. IV.

Quemadmodum vero Dauid, Princeps vrbis Hierosolymae, illis, quos gubernauit, laudatissimo exemplo, in quod tota Israëlitarum concio intueretur, praeluit⁽¹⁰⁾, ita summi quoque viri, qui principatum in nostra ciuitate obtinuere, pereximio & imitatione dignissimo exemplo aliis praeluxerunt. Sequi gestiunt, impari licet gradu, pari tamen pietate, Musae nostrae, ad exemplum perfectissimum lubentes sese compositurae. Religioso enim officio, quod hoc tempore boni omnes praestant, eo

(9) In rariori Snoyi Psalterio p. 460 haec reperitur explicatio: Fiat ergo pax coelestis in virtute tua, ut astringamus omnes vinculo charitatis, & a abundantia bonorum spiritualium sit in turribus tuis, maioribus & excelsis, qui supereminunt, ut inserviant alios verbo & exemplo.

(10) Henr. Mollerus Enarrat. Psalm. P. III. p. 728: Dauid, tanquam Rex & ἄρχος, ipse primus in vota erumpit, & ceteris quasi formante preceptionis praescribit.

eo minus deesse voluerunt , quo magis ad pietatis instrumenta
adornanda , ad vota pro patriae salute , ex qua ipsarum salus
pendet , pro incolumentate Patrum patriae , quorum praesidio
fruuntur ac patrocinio , sautorum , doctorum , aliorum , a
quibus vel liberaliter fountentur , vel fideliter instituuntur , vel
aliis beneficiis ornantur , se profitentur obstrictas . Mentis ea-
rum interpres erit iuuenis haud vulgari probitatis , modestiae ,
sedulitatis laude afficiendus ,

CHRISTIANVS AVGUSTVS BOETIVS,

Lensana - Euthinenfis ,

Viri admodum reuer. ac praeclariss. DN. IACOBI BOETII,
Pastoris olim Lensanensis , hodie Neo - Monasteriensis , opti-
me meriti , bonae spei filius , domesticus meus amantisimus ,
qui cras solemni Oratione

Soteria Musarum Lubecensium

exhibebit , i. e. *Pacem ac Fortunam* toti illustri Reipublicae Lu-
becensi , communi Musarum nomine , sincere optabit . Cui vo-
to votum addere , mearum vtique partium esse duco . Vestra au-
tem , MAGNIFICI DNN. CONSVLES , Patriae patres optimi ,
perillustris DN. PRAEPOSITE , generofiss. DN. DECANE ,
summe reu. atque excellentiss. DN. SVPERINTENDENS , no-
biliss. consultiss. & experientiss. DNN. SYNDICE ac DOCTO-
RES , admodum reuer. & praeclariss. DNN. SENIOR , PASTO-
RES & SYMMYSTAE , nobiliss. generof. prudentiss. & ampliss.
DNN. SENATORES , PROTONOTARIE ac SECRETARIIS ,
vt & reliqui nostrae Ciuitati optime cupientes , ad hanc panegy-
rin opus est praesentia , quam precibus decenter impetrare studeo .
Fauete igitur laudato iuueni , oratoris munere pro viribus defun-
cturo : fauete inuitanti , & ab vtroque dicendorum hanc habete
summam : GAVDEAT LVBECA SEMPER EXOPTATISSIMA
PACE , ABVDETQVE NVLLO NON TEMPORE
SVMMA FELICITATE !

P. P. Lubcae d. III Ian. A. MDCCXXIV.

Pol. 8. II. 1469-1475

